

obžalování vůbec vo svojej funkcii veřejných úředníků, ale výlučně vo funkcii duchovních, ich činnosť nebola v súvislosti s ich verejnoprávnuou funkciou, nespáchali tedy žalovaný trestný čin ako veřejní úředníci v obore svojho úradu alebo úradného zmocnenia a kvalifikácia podľa § 381, č. 2 tr. z. nie je preto daná.

Čís. 5675.

Kdo přivodil pozitivním jednáním, jež nebylo již samo o sobě směru a rázu uvedeného v § 335 tr. zák., vědomě takový stav věci, z něhož může nastati nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost jiných osob, je povinen postarati se vhodným způsobem o odstranění tohoto nebezpečného stavu.

Důsledek této zásady pro toho, kdo hubil hmyz v bytě kyanovodíkem: je povinen postarati se vhodným způsobem o odstranění tohoto životu nebezpečného stavu alespoň náležitým poučením zákazníka nebo jeho domácích lidí o nutnosti zvláště proklepati a provětrati lůžkoviny.

(Rozh. ze dne 16. září 1936, Zm I 945/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 24. května 1935, jímž byl obžalovaný podle § 259, čís. 2 tr. ř. zproštěn obžaloby pro přečin proti bezpečnosti života podle §§ 335, 337 tr. z., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a uznal obžalovaného (ředitele a majitele desinfekčního závodu R. v P.) vinným přečinem proti bezpečnosti života podle §§ 335, 337 tr. z., jehož se dopustil tím, že v době od 19. do 21. prosince 1930, nešetřiv náležité opatrnosti při desinfekci Okresního chorobince v J. kyanovodíkem, tudíž za okolností zvláště nebezpečných, dopustil se jednání, pokud se týče opominutí, o němž podle přirozených jeho následků pro každého snadno poznatelných, podle svého povolání, své živnosti a vůbec podle svých zvláštních poměrů mohl nahlížeti, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečnost života, zdraví, nebo tělesné bezpečnosti lidí, přičemž z toho povstala smrt osmi lidí.

Z d ů v o d ů :

Kdežto prvý rozsudek soudu prvé stolice v této trestní věci vynešený (rozsudek ze dne 23. června 1932, jenž byl zrušen rozsudkem nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího ze dne 6. listopadu 1933) zaujímal stanovisko, že obžalovaný byl jako úředně schválený zodpovědný zástupce firmy »R.« v P., již bylo výměrem okresního úřadu v J. ze dne 5. prosince 1930 zadáno vyhubení hmyzu v Okresním chorobinci v J. a jež tuto práci v době od 19. do 21. prosince 1930 svými zřízenci za osobního řízení obžalovaného prováděla, povinen postarati se po pro-

vedení desinfekce a náležitého větrání jednotlivých místností tohoto chorobince též o náležité proklepání a větrání lůžkovin v místnostech, v nichž byl hmyz huben, a to za účelem vypuzení kyanovodíku v těchto lůžkovinách snad ještě usazeného, je napadený rozsudek toho názoru, že práce okresním úřadem firmě »R.« zadaná byla skončena provedením desinfekce a následujícího předepsaného větrání jednotlivých místností ústavu, zejména i těch, v nichž při tom byly lůžkoviny, že tudíž obžalovaný nebyl povinen postarati se po provedení těchto prací také ještě o proklepání a větrání lůžkovin, které byly v místnostech od hmyzu čištěných a pak náležitě větraných, nýbrž že bylo výhradně na služebnictvu chorobince, aby vykonalo tuto další práci, sloužící k vypuzení zbytků kyanovodíku v těchto lůžkovinách snad ještě pozůstalých, a že šlo o obzvláštní pozornost obžalovaného, jestliže po náležitém vyvětrání místností, v nichž byly lůžkoviny, přikázal ještě domovníku chorobince, aby dal tyto lůžkoviny proklepati. K tomuto názoru dospěl nalézací soud podle obsahu rozhodovacích důvodů napadeného rozsudku proto, že shledal, že výměr bývalé okresní správy politické na Král. Vinohradech ze dne 23. dubna 1927, jímž bylo firmě »R.« uděleno oprávnění k hubení hmyzu v bytech a místnostech kyanovodíkem (povolovací listina firmy »R.«) a výměr magistrátu hlavního města Prahy ze dne 30. října 1930, jímž byla ustanovení prve uvedeného výměru doplněna, neustanovují, že firma »R.« je v případech hubení hmyzu v bytech nebo v místnostech kyanovodíkem povinna postarati se po desinfekci a následujícím předepsaném větrání místností též o proklepání a větrání lůžkovin v oněch místnostech, dále proto, že shledal, že ve výměru okresního úřadu, jímž bylo hubení hmyzu v chorobinci firmě »R.« podle její nabídky zadáno, není — stejně jako v nabídce této firmy — zmínky o této povinnosti firmy, pokud se týče jejího zodpovědného zástupce, a konečně proto, že shledal svědeckými výpověďmi prokázaným, že firmy zabývající se hubením hmyzu v bytech nebo místnostech kyanovodíkem, neobstarávají proklepání a větrání lůžkovin, které jsou v oněch od hmyzu zbavovaných a náležitě provětraných místnostech, nýbrž že tyto práce konají vždy zákazníci sami nebo jejich lidé domácí.

Obracejíc se proti uvedenému, od stanoviska prvního rozsudku se odchyloujícímu stanovisku napadeného rozsudku, namítá zmátečnická stížnost ve vývodech věnovaných číselně uplatňovanému důvodu zmátečnickosti podle § 281, čís. 9 a) tr. ř., že shora citované výměry bývalé okresní správy politické na Král. Vinohradech a magistrátu hlavního města Prahy (povolovací listina firmy »R.« a dodatek k této listině) rozumějí »větráním«, jež jest podle nich firmě »R.« v případech hubení hmyzu v bytech nebo místnostech kyanovodíkem po desinfekci místností provést, zřejmě též zvláštní větrání inventáře, který byl v místnostech zbavovaných hmyzu v době onoho úkonu a následujícího větrání místností, zejména však větrání lůžkovin, v nichž prý se kyanovodík do nich vniknuvší déle udržuje než na hladkých stěnách, stropu a podlaze místností samých, nikoli tedy pouze větrání hmyzu zbavovaných místností, jak prý napadený rozsudek mylně předpokládá.

Stížnost není po této stránce odůvodněna. Její názor, že zmíněné výměry ukládají svými ustanoveními o »větrání« firmě »R.«, aby v případech hubení hmyzu v bytech nebo místnostech kyanovodíkem provětrala po desinfekci a následujícím větrání jednotlivých místností též zvláště inventář, který byl v oněch místnostech v době hubení hmyzu a následujícího větrání těchto místností, nemá ve znění a smyslu příslušných ustanovení výměrů opory; zmíněné výměry ukládají ve skutečnosti svými ustanoveními o »větrání« firmě »R.« pouze, aby v případech hubení hmyzu v bytech nebo místnostech kyanovodíkem po desinfekci jednotlivých místností též provětrala tyto místnosti, a to tak, jak to tyto výměry předepisují.

Přes to je však napadený rozsudek na omylu, má-li za to, že lze — ze skutečnosti, že zmíněné výměry bývalé okresní správy politické na Král. Vinohradech a magistrátu hlavního města Prahy firmě »R.« neukládají, aby provedla v případech hubení hmyzu v bytech nebo místnostech kyanovodíkem po desinfekci a následujícím větrání jednotlivých místností též zvláštní větrání inventáře těchto místností, zejména lůžkovin, jež byly v oněch čištěných místnostech v době hubení hmyzu a následujícího větrání těchto místností, ve spojení se skutečností, že ani v nabídce firmy »R.«, týkající se hubení hmyzu v Okresním chorobinci v J. ani ve výměru okresního úřadu, jímž byla tato práce firmě »R.« zadána, není zmínky o této povinnosti firmy »R.«, a se skutečností napadeným rozsudkem zjištěnou, že firmy zabývající se hubením hmyzu v bytech nebo místnostech kyanovodíkem neobstarávají po desinfekci a následujícím náležitém větrání jednotlivých místností také ještě zvláštní větrání inventáře, který byl v dotčených místnostech v době hubení hmyzu a následujícího větrání místností, zejména ani proklepání a větrání lůžkovin, nýbrž že tyto další práce konají vždy zákazníci sami nebo jejich lidé domácí, — dovozovati, že obžalovaný dostal v souzeném případě všem svým povinnostem, provedl-li náležitě hubení hmyzu a pak i předepsané větrání jednotlivých místností chorobince, že bylo výhradně na služebnictvu chorobince, aby se postaralo o proklepání a větrání lůžkovin, jež byly v oněch od hmyzu čištěných a pak provětrávaných místnostech a že šlo o obzvláštní pozornost obžalovaného, jestliže ještě přikázal domovníku ústavu K., aby dal lůžkoviny proklepatí.

Zmateční stížnosti nelze upříti oprávněnost, pokud s hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. namítá, že obžalovaný byl za všech okolností povinen dáti domovníku chorobince a ostatním osobám služebným, jež měly proklepatí a provětrati lůžkoviny, náležité poučení o tom, jak a jak dlouho musí býti lůžkoviny (jednotlivé druhy lůžkovin) klepány a větrány, aby z nich byly vypuzeny zbytky kyanovodíku, v nich ještě pozůstalé, že obžalovaný této povinnosti nedostál, že se tím dopustil opominutí rázu v § 335 tr. z. předpokládaného, a to za okolností zvláště nebezpečných, a že tím přivodil škodný výsledek v tomto případě nastalý, t. j. smrt osmi osob, takže dlužno v uvedeném opominutí obžalovaného spatřovati skutkovou podstatu přečinu proti bezpečnosti života podle §§ 335, 337 tr. z.

Že obžalovaný byl povinen dáti domovníku chorobince a ostatním osobám služebným, jimiž mělo býti proklepání a větrání lůžkovin provedeno, zmíněné poučení, plyne již z toho, že obžalovaný přivodil tím, že provedl jako zodpovědný zástupce firmy »R.« hubení hmyzu v chorobinci kyanovodíkem, této firmě okresním úřadem zadané, stav věci, z něhož nastalo nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí, totiž stav věci záležející v tom, že se v lůžkovinách, jež byly v místnostech v době hubení hmyzu a jichž mělo býti používáno osobami v chorobinci bydlícími, usadil životu lidskému nebezpečný jedovatý plyn, jehož bylo použito k desinfekci jednotlivých místností ústavu, jakož i z toho, že obžalovaný pokládal, — jak vysvítá ze skutečnosti napadeným rozsudkem zjištěné, že přikázal po provedení předepsaného větrání místností chorobince, v nichž byl huben hmyz, domovníku, aby dal lůžkoviny, jež byly v oněch místnostech ústavu, proklepati, — zvláštní proklepání a větrání těchto lůžkovin za nutné za účelem vypuzení zbytků kyanovodíku v nich ještě pozůstalých; neboť ten, kdo přivodil pozitivním jednáním, jež nebylo již samo o sobě směru a rázu uvedeného v § 336 tr. z., vědomě stav věci, z něhož může nastati nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost jiných osob, je povinen postarati se vhodným způsobem o odstranění tohoto nebezpečného stavu (rozh. čís. 3484 Sb. n. s.). Napadený rozsudek shledal, jak bylo již uvedeno, prokázaným, že firmy, zabývající se hubením hmyzu v bytech a místnostech kyanovodíkem, neobstarávají po provedení této práce a následujícím předepsaném větrání místností zvláštní větrání inventáře, který byl v oněch místnostech v době hubení hmyzu a následujícího jich větrání, a že zejména neobstarávají zvláštní proklepání a větrání lůžkovin, nýbrž že tyto další práce konají vždy zákazníci sami nebo jejich lidé domácí. Za tohoto stavu věci byl obžalovaný podle toho, co uvedeno, nepochybně povinen postarati se o odstranění nebezpečného stavu, jím vědomě přivoděného, alespoň náležitým poučením domovníka a ostatních osob služebných, jimiž mělo býti proklepání a větrání lůžkovin provedeno, o tom, jak a jak dlouho musí býti jednotlivé druhy těchto lůžkovin klepány a větrány, mají-li tím z nich býti úplně vypuzeny zbytky kyanovodíku, které v nich snad ještě zůstaly; neboť domovník a ostatní služebné osoby chorobince, kteří měli proklepati a provětrati lůžkoviny, nebyli, jak napadený rozsudek zřejmě sám předpokládá, odborníky, takže nelze nikterak souhlasiti s názorem rozsudku, že mohli sami posouditi, jak a jak dlouho musí býti jednotlivé druhy lůžkovin za uvedeným účelem klepány a větrány.

Ze skutkového stavu rozsudkem zjištěného vysvítá, že obžalovaný své posléze zmíněné povinnosti nedostál. Rozsudek zjišťuje v rozhodovacích důvodech v tomto směru pouze, že obžalovaný nařídil domovníku, aby dal všechny lůžkoviny, vyjímajíc lehčí kusy (prostěradla, lehké pokrývky), jež měly býti podle příkazu obžalovaného větrány v místnostech chorobince u otevřených oken nebo na chodbách, vynésti na dvůr a aby je tam dal na čerstvém vzduchu »řádne« proklepati a větrati, a že přikázal mimo to též některým služkám v chorobinci zaměstnaným,

aby vynesly (těžší) lůžkoviny z místností chorobince na dvůr a aby je tam proklepaly a větraly. Z obsahu těchto příkazů, na něž se obžalovaný podle rozsudku v tomto směru obmezil, je patrné, že domovník a ostatní služebnictvo chorobince nebyli obžalovaným náležitě poučeni, jak a jak dlouho musí býti jednotlivé druhy (těžších) lůžkovin klepány a větrány, mají-li tím býti z jednotlivých lůžkovin úplně vypuzeny případné zbytky kyanovodíku, který se v nich usadil. Skutečnost, že obžalovaný nařídil domovníku, jemuž bylo podle skutkového zjištění rozsudkového dbáti rozkazů obžalovaného, aby se postaral o »řádné« proklepání a větrání lůžkovin, nemůže na tom nic měniti, když mu obžalovaný zároveň náležitě nevysvětlil, co je rozuměti »řádným proklepáním a větráním«. Při posledním hlavním přelíčení tvrdil obžalovaný, že řekl domovníkovi a ostatním lidem, jimiž lůžkoviny měly býti proklepány a větrány, že mají lůžkoviny »klepati asi tak, jak se klepá z prachu«. Rozsudek nezjišťuje, zda obžalovaný dal domovníkovi a ostatnímu služebnictvu chorobince toto poučení. Dal-li jim obžalovaný skutečně toto poučení, šlo tu o poučení naprosto nedostatečné. Jak dlouho musí býti zaprášená lůžkovina klepána, aby prach na ní nebo v ní se usadivší byl úplně odstraněn, může dozajista posouditi každý průměrný člověk, jenž tuto práci koná, poněvadž při náležitém konání této práce pozoruje, zda je na povrchu a uvnitř vyklepávané lůžkoviny ještě prach či nikoli. Jinak má se věc, jde-li o to, aby proklepáním a větráním lůžkovin byly vypuzeny případné zbytky kyanovodíku v těchto lůžkovinách se usadivšího. Tu nelze, jak rozsudek sám zřejmě předpokládá, při klepání a větrání pozorovati, zda jsou v klepaných a větraných lůžkovinách ještě zbytky kyanovodíku či nikoli. Má-li tedy tuto práci náležitě vykonati osoba, jež není odborníkem, musí osoba ta býti odborníkem poučena o tom, jak a jak dlouho musí býti jednotlivé druhy lůžkovin klepány a větrány, má-li býti dosaženo toho, aby touto prací byly z proklepávaných a větraných lůžkovin úplně odstraněny případné zbytky kyanovodíku.

Ze skutkových zjištění rozsudku plyne, že některé lůžkoviny, jež byly v dotčených místnostech chorobince v době hubení hmyzu a následujícího větrání těchto místností, nebyly náležitě proklepány a větrány, takže zbytky kyanovodíku, plynu to jedovatého a životu lidskému krajně nebezpečného, byly v nich také ještě v době, kdy bylo těchto lůžkovin zase v místnostech chorobince používáno. Opominul-li tedy obžalovaný poučiti náležitě domovníka a ostatní služebné osoby ústavu, jimiž mělo býti proklepání a větrání lůžkovin provedeno, o tom, jakým způsobem a jak dlouho musí býti jednotlivé druhy lůžkovin klepány a větrány za účelem úplného vypuzení zbytků kyanovodíku v nich ještě zbylého, ač byl, jak bylo dovozeno, povinen je o tom poučiti, dopustil se tím opominutí, jež bylo objektivně způsobilé přivoditi nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost osob v chorobinci bydlících. Uváží-li se pak, že obžalovaný se zabývá podle skutkového zjištění rozsudkového již po dobu 15 let hubením hmyzu v bytech a místnostech kyanovodíkem, že je tedy odborníkem, jemuž je vysoká toxicita kyan-

vodíku známa, a dále, že obžalovaný pokládal — jak lze s určitostí dovozovati ze skutečnosti rozsudkem zjištěné, že přikázal po hubení hmyzu a následujícím předepsaném větrání jednotlivých místností chorobince, domovníku chorobince, aby dal lůžkoviny, jež byly v dotčených místnostech v době hubení hmyzu a následujícího větrání těchto místností, proklepati — toto zvláštní proklepání lůžkovin za nutné za účelem úplného odstranění případných zbytků kyanovodíku z těchto lůžkovin, dlužno míti za to, že obžalovaný mohl o zmíněném opominutí podle svého povolání, své živnosti a svého zaměstnání nahlížeti, že jím může býti způsobeno nebo zvětšeno nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost osob v chorobinci bydlících, zejména oněch, jež byly vysokého věku nebo nemocny a v důsledku toho méně odolné vůči působení kyanovodíku. Z toho, co uvedeno, plyne, že se obžalovaný dopustil tím, že neudělil neodborníkům, kterým přikázal, aby lůžkoviny proklepali a větrali, t. j. domovníkovi a ostatním služebným osobám chorobince, náležité poučení o tom, jakým způsobem a jak dlouho musí býti jednotlivé druhy lůžkovin klepány a větrány, aby z nich byly úplně vypuzeny zbytky kyanovodíku, opominutí rázu v § 335 tr. z. předpokládaného jak ve směru objektivním, tak i ve směru subjektivním.

Že smrt osmi chovanců chorobince byla v příčinné spojitosti se zmíněnou nedbalostí obžalovaného, vysvítá ze skutkového zjištění rozsudkového, že tyto osoby zemřely proto, že se nadýchaly v chorobinci kyanovodíku, který se udržel v některých lůžkovinách chorobince zřejmě proto, že tyto lůžkoviny nebyly náležitě proklepány a větrány; neboť za tohoto stavu věci dlužno v uvedené nedbalosti obžalovaného spatřovati jednu z podmínek nastalého katastrofálního výsledku. Zásady § 134 tr. z. o příčinné souvislosti mezi činem a nastalým výsledkem, t. j. zásady stanovené větou tohoto paragrafu počínající slovy »i když výsledek...« platí pro celý obor trestního práva, tedy i pro přečiny proti bezpečnosti života podle § 335 tr. z. nebo podle § 337 tr. z. Podle toho nemohou na příčinné souvislosti mezi zmíněnou nedbalostí obžalovaného a nastalým škodným výsledkem nic měniti skutečnosti rozsudkem zdůrazňované, že některé z oněch 8 osob, jež přišly v tomto případě o život, zemřely z té příčiny, že se nadýchaly kyanovodíku jen proto, že byly vysokého věku a trpěly chorobami, tedy pro svou osobní povahu, a proto, že jim nebyla včas poskytnuta potřebná lékařská pomoc. Zda jedovatý plyn, jehož se tyto osoby nadýchaly, byl skutečně kyanovodík nebo méně jedovatý, ale životu lidskému rovněž nebezpečný »oxycyan« (kyanovodík okysličený), v nějž se kyanovodík ve styku se vzduchem mění, je lhostejno, neboť příčinná spojitost mezi nedbalostí obžalovaného a nastalým škodným výsledkem byla tu dána i tenkrát, kdyby bylo na jisto postaveno, že smrt některých z oněch osmi osob nastala tím, že se tyto osoby nadýchaly oxycyanu, v nějž se proměnil ve styku se vzduchem kyanovodík pocházející z lůžkovin.

Uváží-li se, že náležitého poučení domovníka chorobince a ostatních služebných osob ústavu o tom, jak a jak dlouho musí býti jednotlivé druhy lůžkovin klepány a větrány, bylo, jak plyne z katastrofálního vý-

sledku v tomto případě nastalého, nezbytně třeba, aby bylo zabráněno otravě většího počtu osob v chorobinci bydlících kyanovodíkem, plynem to životu lidskému krajně nebezpečným, a dále, že jim obžalovaný potřebného poučení neudělil, ač byl povinen jim je dáti, nelze pochybovati o tom, že se obžalovaný dopustil opominutí, jež mu je podle § 335 tr. z. za provinění přičítati, za okolností zvláště nebezpečných po rozumu § 337 tr. z.

Čís. 5676.

Jde o »zneužití jména a firmy podniku« podle § 29 zákona proti nekalé soutěži čís. 111/1927 Sb. z. a n. a nejde o právo plynoucí z § 5 zákona o ochraně známek ze dne 6. ledna 1890, čís. 19 ř. z., uzavřel-li kdo společenskou smlouvu s osobou, mající náhodou jméno shodné se jménem a firmou podniku, jen za tím účelem, aby mohl používatí jména a firmy onoho podniku pro svůj nový podnik.

Ochrany podle zákona proti nekalé soutěži se může dovolávat berlínská firma (§ 52 zákona čís. 111/1927 Sb. z. a n.), ježto je dána formální vzájemnost v poměru mezi Československou republikou a Němcem (čl. 2 pařížské úmluvy čís. 22/1933 Sb. z. a n.; vyhláška min. zahraničních věcí čís. 364/1921 Sb. z. a n.).

(Rozh. ze dne 17. září 1936, Zm I 318/36.)

Berlínská firma »Frau E. B., Ges. m. b. H.«, podala jako soukromá žalobkyně na H. K-ovou (H. Mc. G.), obchodnici v Praze, bývalou svoji zaměstnankyni, žalobu pro přečin zneužívání podnikových značek podle § 29, odst. 1 zák. čís. 111/1927 Sb. z. a n., pro přestupek nekalé reklamy podle § 25 téhož zákona a pro přečin zásahu do práva ke známce podle §§ 23, 25 zákona čís. 19/1890 ř. z.

Těchto činů se dopustila obžalovaná tím, že 1.: a) v Praze rozšiřovala reklamní obchodní papíry, v nichž oznamovala zákaznictvu, že přenáší salon, který provozovala dosud v místnostech firmy E. B., do paláce R., při čemž slova »E. B.-Salon, dům R.«, byla vytištěna zvláště velkými písmeny a ony obchodní papíry byly vyhotoveny podle vzoru obchodních papírů užívaných soukromou žalobkyní; b) když byla volána na telefonní číslo, které uváděla ve svých oznámeních, hlásila se slovy: »Hier ist E. B.«; c) našla si v Praze osobu, mající náhodou jméno E. B., která pro neodbornost, stáří a nemoc byla k práci neschopná, přemluvila ji, aby s ní uzavřela společenskou smlouvu, jejímž jediným účelem bylo, aby obžalovaná po vystoupení ze služeb soukromé žalobkyně mohla v Praze provozovati a dáti zapsati do firemního rejstříku svůj vlastní závod pod jménem po mnoho let užívaným soukromou žalobkyní; obstarala zápis této E. B. do obchodního rejstříku a užívala potom této firmy pro svůj nový závod; 2. dala vědomě do obchodu a na prodej chovala